УДК 658.7:004.9:339.13

Сабадир Я. Б.,
здобувач другого (магістерського) рівня вищої освіти
(Науковий керівник: к.т.н., доцент Чумаченко О. С.)
Центральноукраїнський національний технічний університет
м. Кропивницький

ВПРОВАДЖЕННЯ ЦИФРОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ ЯК ЧИННИК ПІДВИЩЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ ЛОГІСТИКИ ТОРГОВОГО ПІДПРИЄМСТВА

Сучасна економічна ситуація в Україні характеризується глибокими трансформаційними процесами, що відбуваються під впливом як внутрішніх, так і зовнішніх факторів. В умовах глобалізації та розвитку інформаційних технологій зростає роль логістики як ключового елементу управління ланцюгами постачання торгових підприємств. Логістика, яка є основою для забезпечення ритмічності та безперервності торгових процесів, потребує гнучких та інноваційних рішень для підвищення ефективності та конкурентоспроможності. У цьому контексті особливого значення набуває впровадження цифрових технологій, здатних радикально трансформувати традиційні логістичні процеси, забезпечити їхню оптимізацію та інтеграцію на принципово новому рівні.

Використання цифрових рішень у сфері логістики дозволяє торговим підприємствам швидко адаптуватися до змін у ринковому середовищі, мінімізувати витрати та підвищувати якість обслуговування клієнтів [1]. Сучасні інформаційно-комунікаційні технології створюють можливості для автоматизації та роботизації ключових операційних процесів, забезпечуючи їхню гнучкість та ефективність навіть у нестабільних економічних умовах. Зокрема, впровадження ERP-систем, програмних рішень класу WMS і TMS, хмарних сервісів та технологій штучного інтелекту забезпечує повноцінне управління потоками товарів, фінансів та інформації, що формує передумови для створення ефективної логістичної інфраструктури.

Цифровізація логістичних процесів сприяє формуванню єдиної інформаційної системи, яка поєднує виробничі, транспортні, складські та збутові підрозділи торгового підприємства в єдиний інтегрований механізм. Таке об’єднання дозволяє здійснювати комплексний моніторинг та контроль за станом ланцюгів постачання в режимі реального часу, оперативно реагувати на відхилення від запланованих показників та приймати обґрунтовані управлінські рішення. Використання Big Data та аналітики великих обсягів даних дозволяє підвищити точність прогнозування попиту та пропозиції, оптимізувати маршрути доставки та забезпечити раціональне використання транспортних засобів [2].

У сучасних умовах торгові підприємства зіштовхуються з численними викликами, серед яких нестабільність економічної ситуації, порушення логістичних ланцюгів через глобальні кризи та високий рівень конкуренції. У цих обставинах цифрові технології виступають важливим чинником зниження

логістичних витрат, підвищення надійності постачань та скорочення часу виконання замовлень. Автоматизація управління складами та транспортом дозволяє уникати простоїв, зменшувати втрати та забезпечувати належну якість обслуговування споживачів.

Окрему увагу слід приділити людському капіталу, адже саме від професійної підготовки кадрів та рівня їхньої цифрової грамотності залежить успішність впровадження новітніх технологій. Підприємства повинні формувати культуру цифрового управління, інвестувати у підвищення кваліфікації співробітників та сприяти розвитку навичок роботи з сучасними програмними продуктами. Поряд із цим, значущим є питання безпеки даних, адже цифрова трансформація передбачає використання великої кількості інформації, що потребує захисту від кіберзагроз та несанкціонованого доступу.

Досвід провідних торгових компаній світу демонструє, що цифровізація логістики є запорукою підвищення ефективності діяльності та забезпечення довгострокових конкурентних переваг. Використання штучного інтелекту для прогнозування заторів на транспортних маршрутах, застосування блокчейн-технологій для підвищення прозорості ланцюгів постачання та використання Інтернету речей (IoT) для відстеження стану вантажів у реальному часі є прикладами тих рішень, що вже сьогодні приносять відчутні результати [2].

Водночас цифровізація потребує комплексного підходу, що включає модернізацію технічної бази, реорганізацію бізнес-процесів та розвиток партнерських відносин з іншими учасниками логістичних ланцюгів. Інтеграція інноваційних рішень у систему управління торгового підприємства створює умови для зростання ефективності, підвищення швидкості обробки замовлень та забезпечення стійкого розвитку навіть у кризових умовах.

Висновки. Впровадження цифрових технологій у логістичну діяльність торгових підприємств є стратегічним напрямом розвитку, який дозволяє сформувати ефективні, прозорі та конкурентоспроможні системи управління ланцюгами постачання. Цей процес потребує поєднання інноваційного мислення керівництва, високого рівня технологічної підготовки персоналу та комплексної державної підтримки, спрямованої на стимулювання цифровізації національної економіки загалом. Лише завдяки інтеграції всіх зазначених елементів торгові підприємства України зможуть підвищити ефективність логістики, зміцнити свої позиції на внутрішньому та зовнішньому ринках і забезпечити стійкий розвиток у довгостроковій перспективі.

Список використаних джерел:

1. Дмитрів Д., Твердохліб А. Підвищення ефективності логістичної діяльності засобами цифрових технологій. Тези доповідей III Міжнародної науково-практичної конференції учених та студентів «Цифрова економіка як фактор інновацій та сталого розвитку суспільства», 6-7 грудня 2022 року. Тернопіль : ТНТУ, 2022. С. 109–111.

2. Наливайко, Н. Я., Короленко, О. Б., & Коробка, А. А. (2025). Використання цифрових технологій для підвищення ефективності логістики в торговельних підприємствах. *Наукові перспективи*, (2(56)), 1012–1022. URL: http://perspectives.pp.ua/index.php/np/article/view/20769.